

VIŠENAMJENSKA OCEANOGRAFSKA PLUTAČA

Prof.dr.sc. Tomislav Tomiša

Projekt "JADRAN"

Hrvatski nacionalni monitoring program

"Sustavno istraživanje Jadranskog mora kao osnova održivog razvitka Republike Hrvatske"

- pokrenut **1977.**
- na zahtjev **Vlade RH**
- **međunarodna** obveza Hrvatske

CILJ

- utvrđivanje posebnih zahtjeva za rješenje ograničenja za koje je utvrđeno da remete održivi razvoj hrvatskog jadranskog područja

AMOS

Automatski Mjerni Oceanografski Sustav

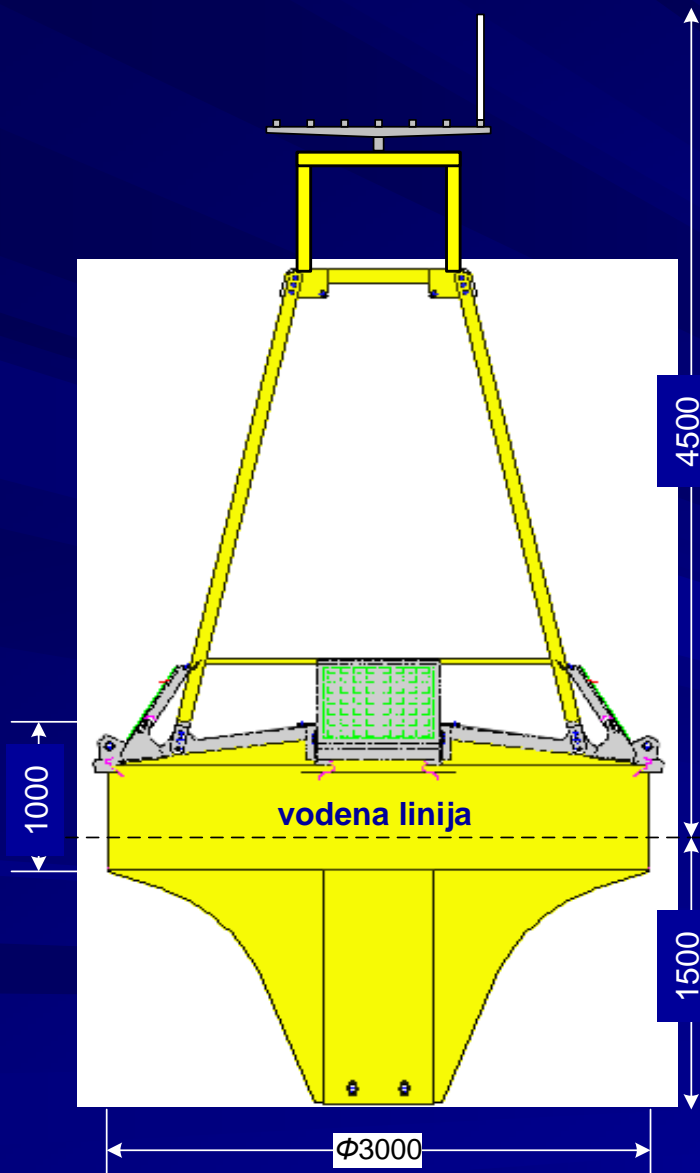

- **nadzor** fizikalnih i bioloških procesa u moru
- kontinirana **mjerenja** oceanografskih parametara
- upoznavanje **stanja** ekosustava mora
- **podloge** za numeričke prognostičke modele
- mogućnost **predviđanja** promjena

CIM Rovinj & IZOR Split

- 2000. raspisan natječaj
- FER uključen 2003.

FIZIKALNE KRAKTERISTIKE

ZAHTJEV:

- za **obalne** i **otvorene** vode
jadranskoga mora

KARAKTERISTIČNI OBLIK:

- model 1:10 ispitan u
"Brodarskom institutu"

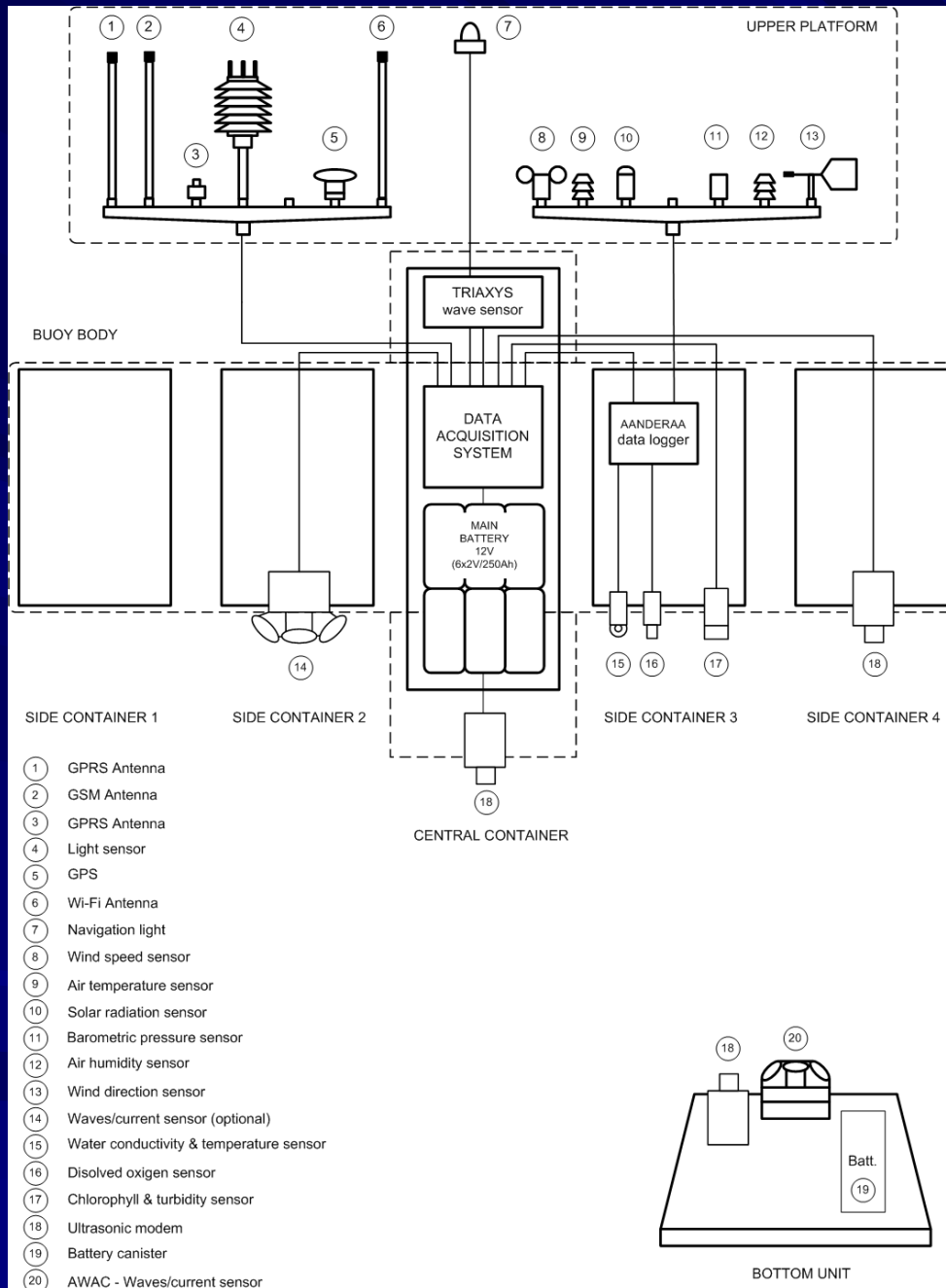
DIMENZIJE:

- promjer tijela	3,0 m
- visina tijela	1,0 m
- gaz	1,5 m
- ukupna visina	6,0 m
- težina (s opremom)	1300 kg.

OPREMA

Glavni podsustavi:

- meteorologija
- oceanografija
- orijentacija/pozicioniranje
- prikupljanje podataka
- komunikacija
- navigacija
- napajanje

METEOROLOŠKI PODSUSTAV

Osjetnici:

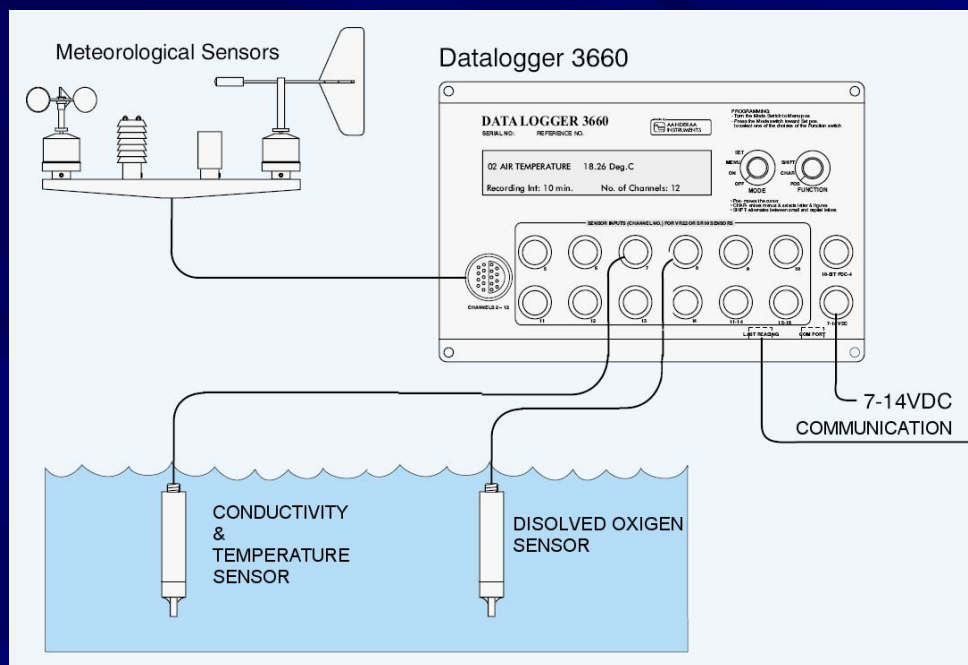
vjetar-brzia/smjer, temperatura, vlaga, tlak, insolacija

Višefunkcijska stanica

OCEANOGRAFSKI PODSUSTAV

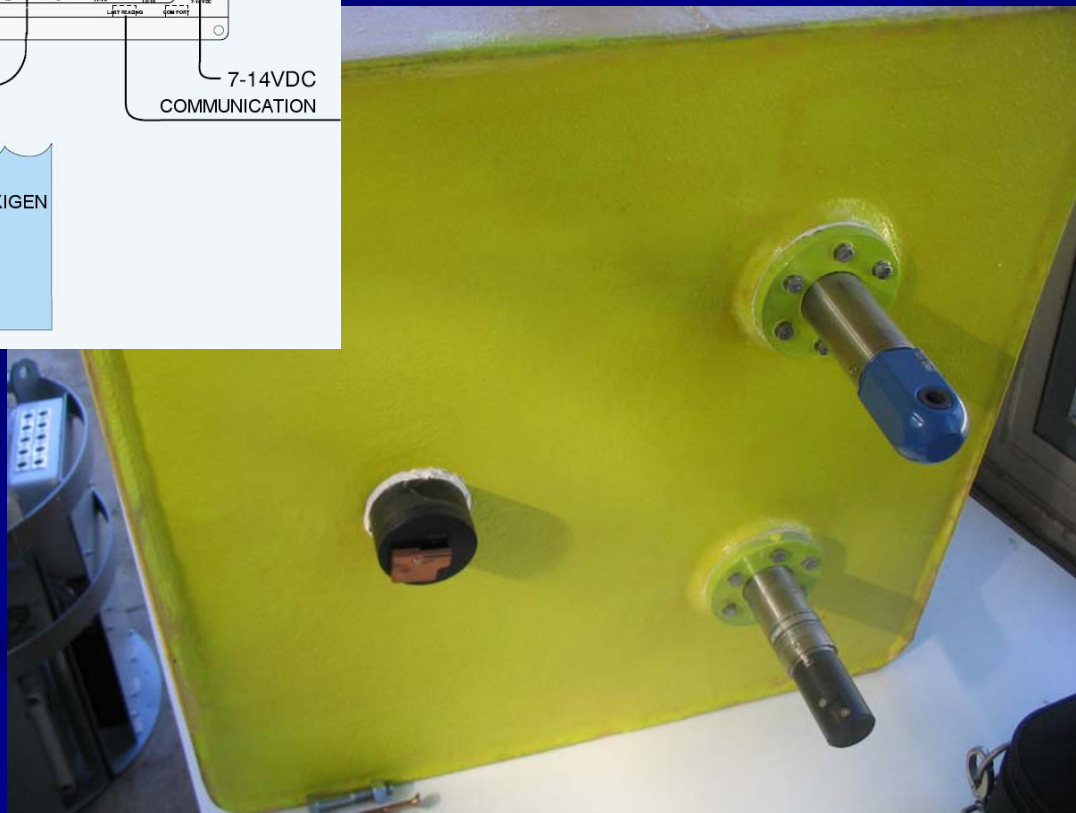

■ ugrađen u bočni spremnik

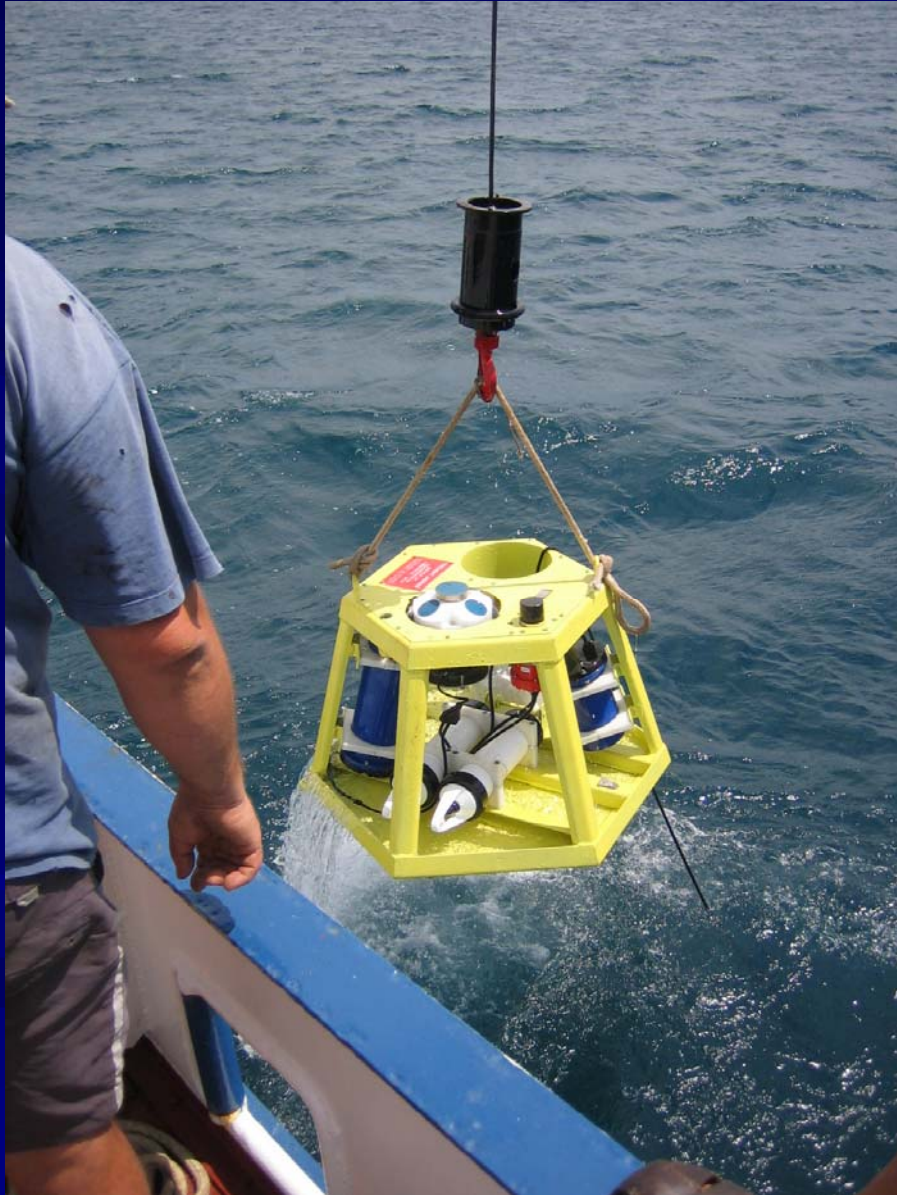
■ kisik

■ vodljivost

■ klorofil

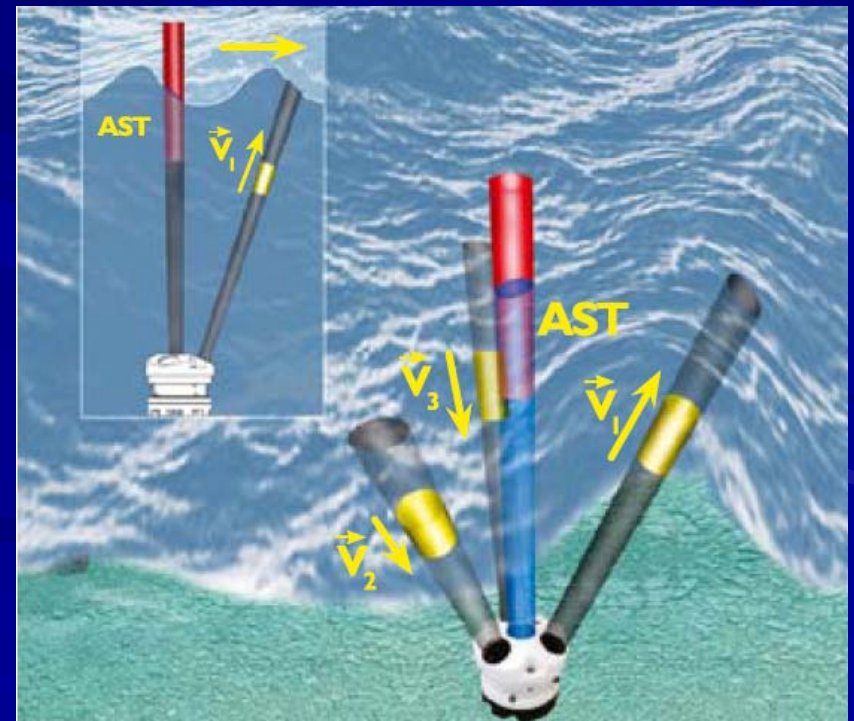
PODVODNI PODSUSTAV

AWAC

Acoustic Wave And Current profiler

- mjerenje valova i struja

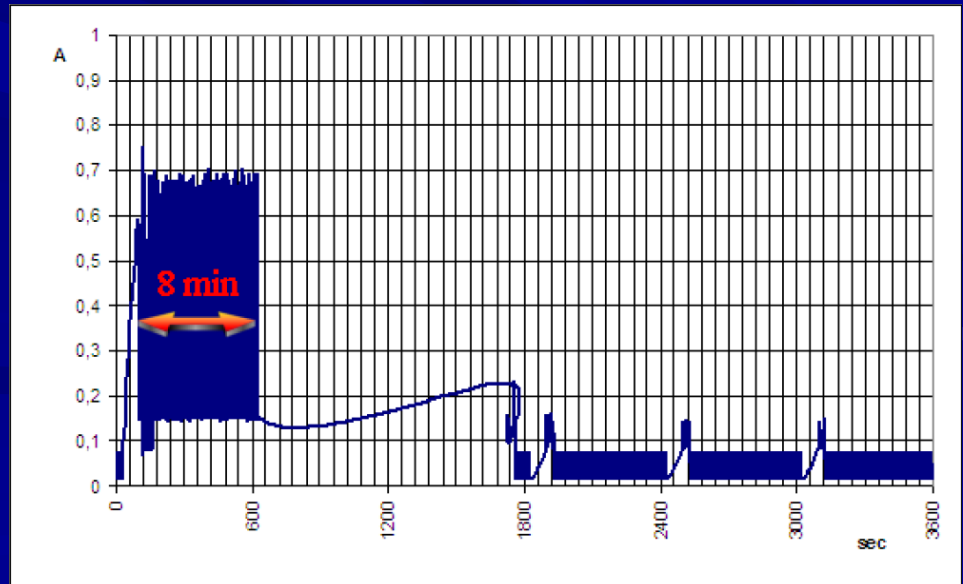

PODVODNI PODSUSTAV

- baterijsko napajanje
- autonomija: 120 dana
- komunikacija: ultrazvučni modem 9600 b/s
- ciklus mjerenja: 1 h

KOMPAS & GPS

- elektronički kompas
- ugrađen u centralni spremnik

- GPS prijemnik
- montiran na konzolu gornje platforme

NAVIGACIJSKI PODSUSTAV

navigacijsko
svjetlo

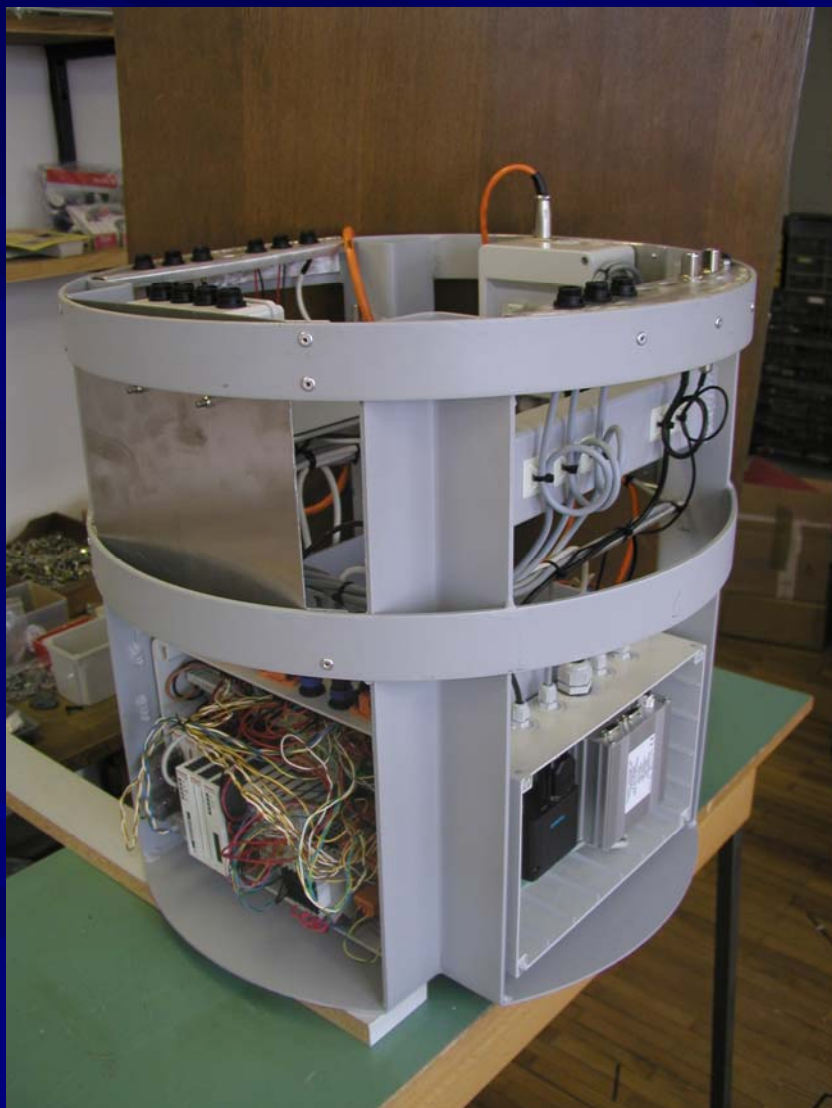
aktivni
radar reflektor

nadzorne
kamere

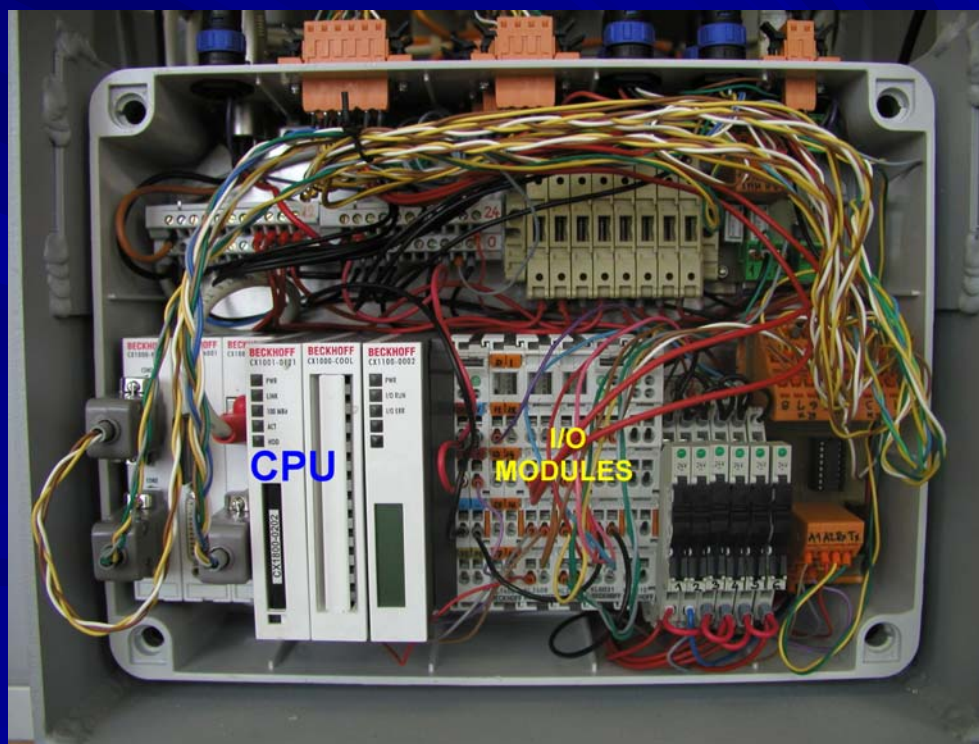
pasivni
radar
reflektor

CENTRALNI PROCESOR

- modularni PC/104 sustav
- ugrađen u centralni spremnik

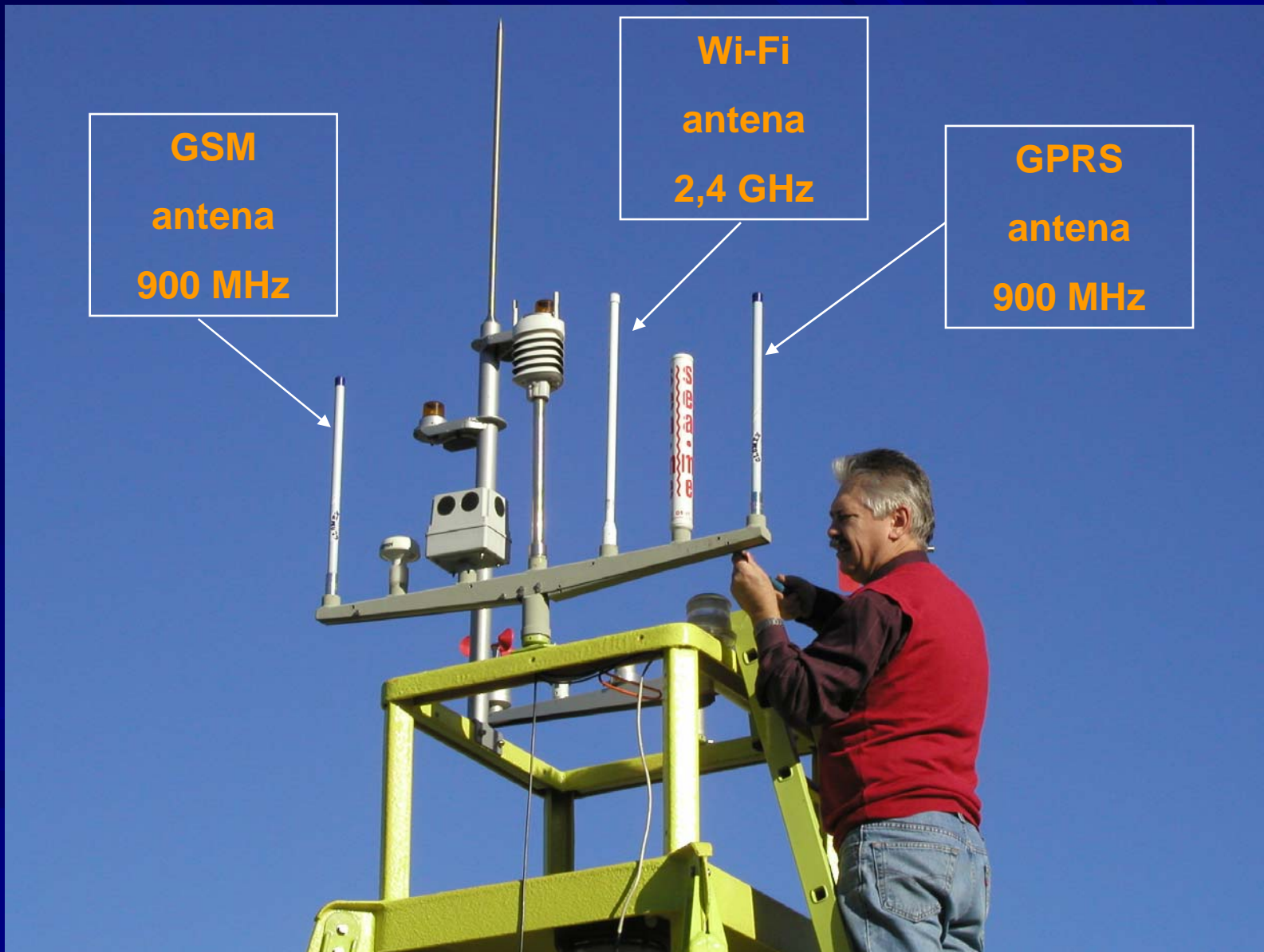
KOMUNIKACIJSKI PODSUSTAV

Plutača

- 2,4 GHz WiFi + 2 W pojačalo
- GSM
- GPRS router

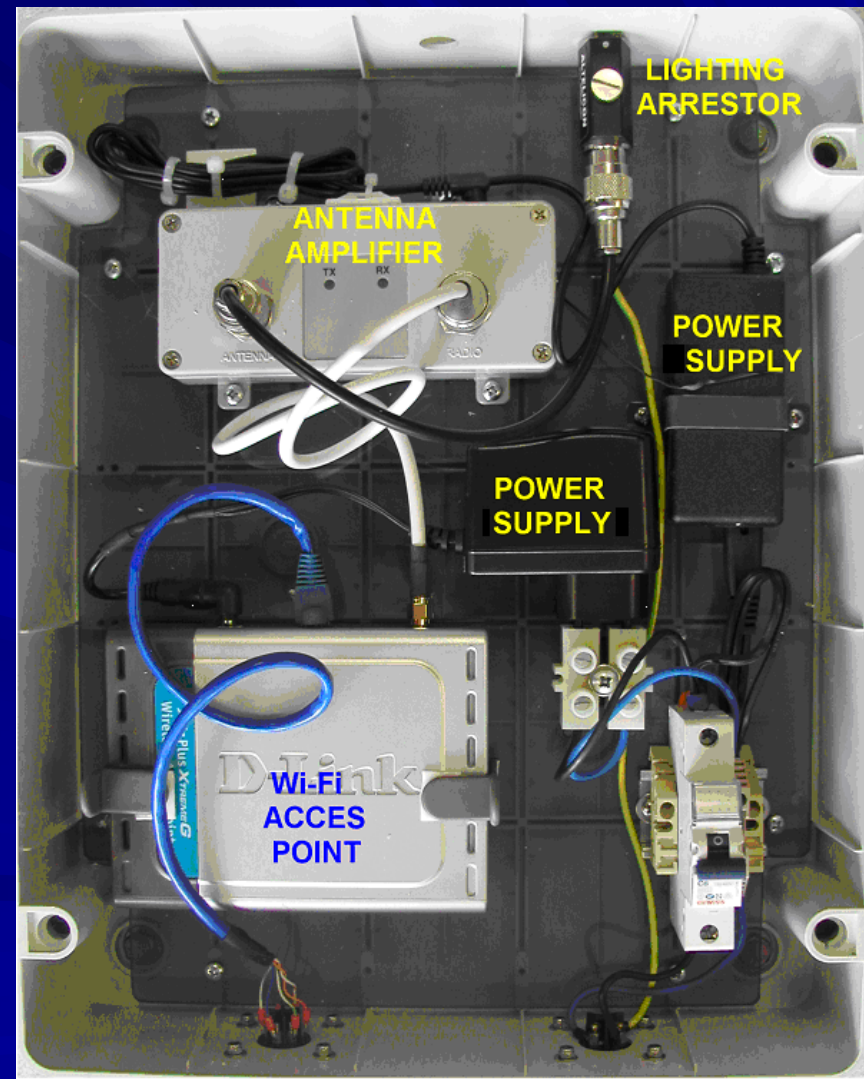

ANTENSKI PODSUSTAV

KOMUNIKACIJSKI PODSUSTAV

Obalna postaja

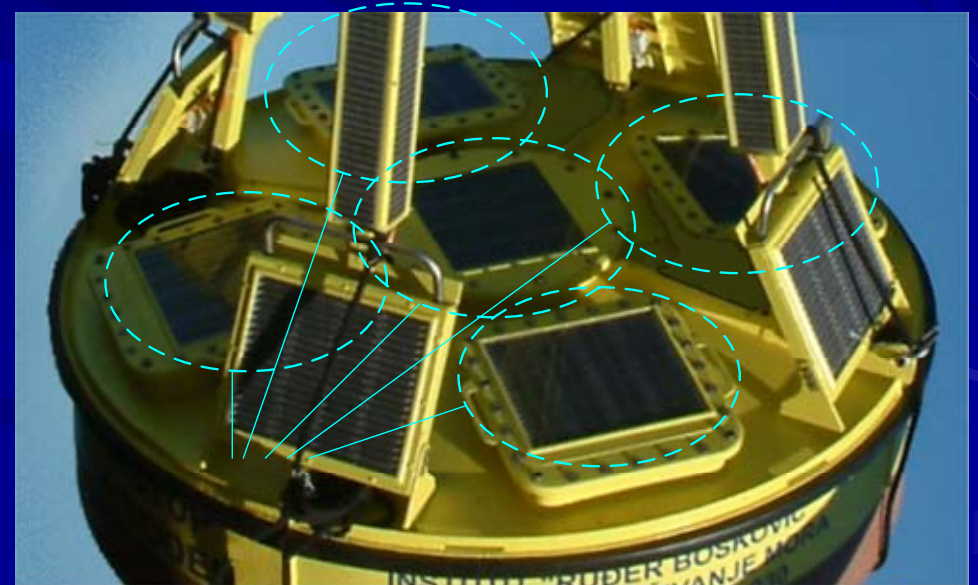
PODSUSTAV NAPAJANJA

Glavni izvor:

■ solarni paneli 12 V, 832 W

- vertikalna grupa $4 \times 6 \times 18 = 432 \text{ W}$
- horizontalna grupa $10 \times 40 = 400 \text{ W}$

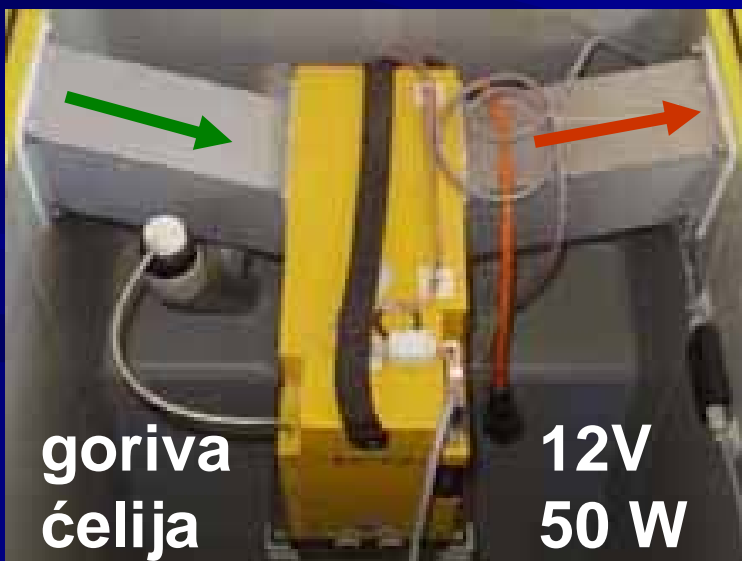
PODSUSTAV NAPAJANJA

Alternativni izvori

12V, 50 VA

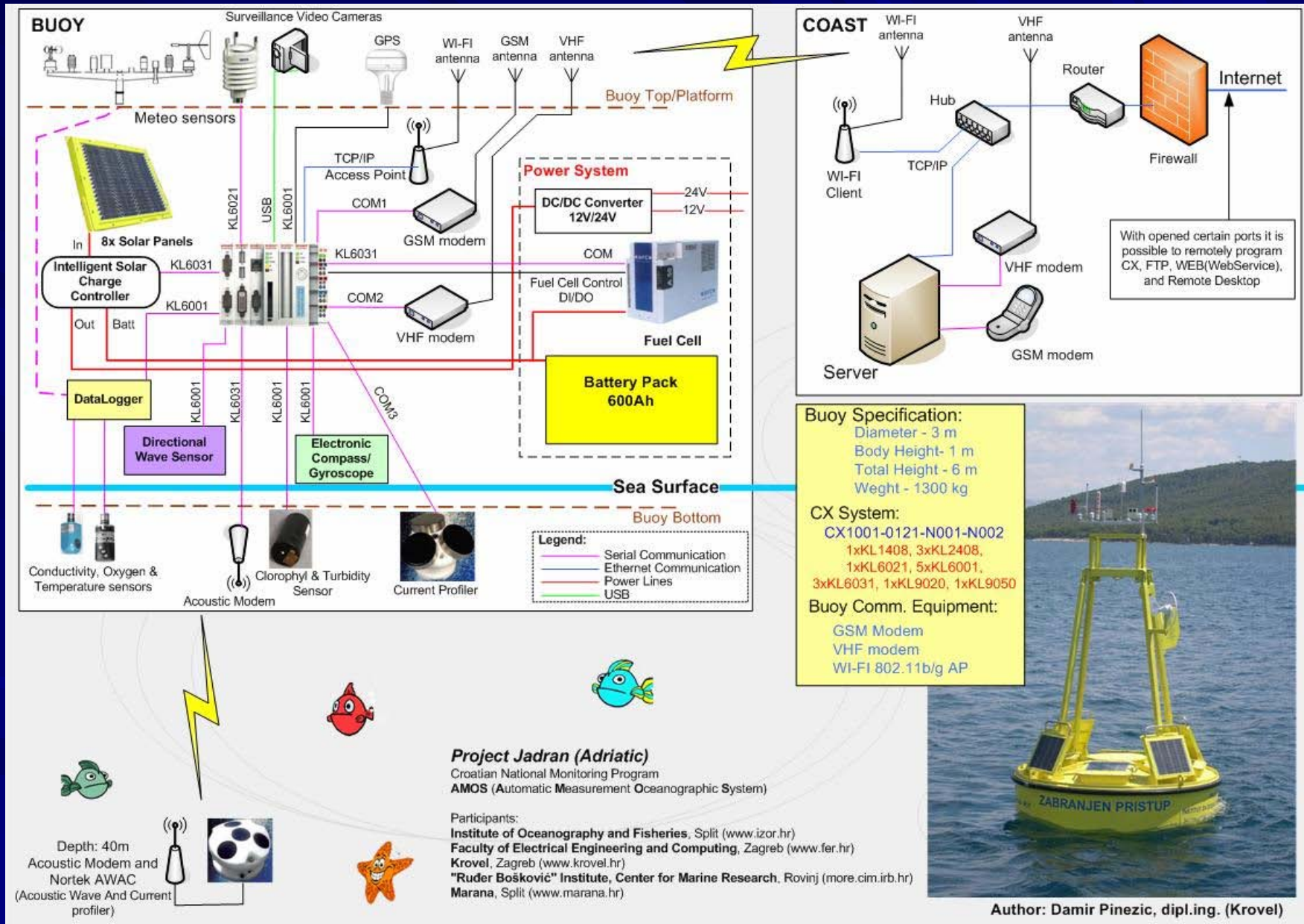
GEL baterije 12V, 600 Ah

goriva
ćelija

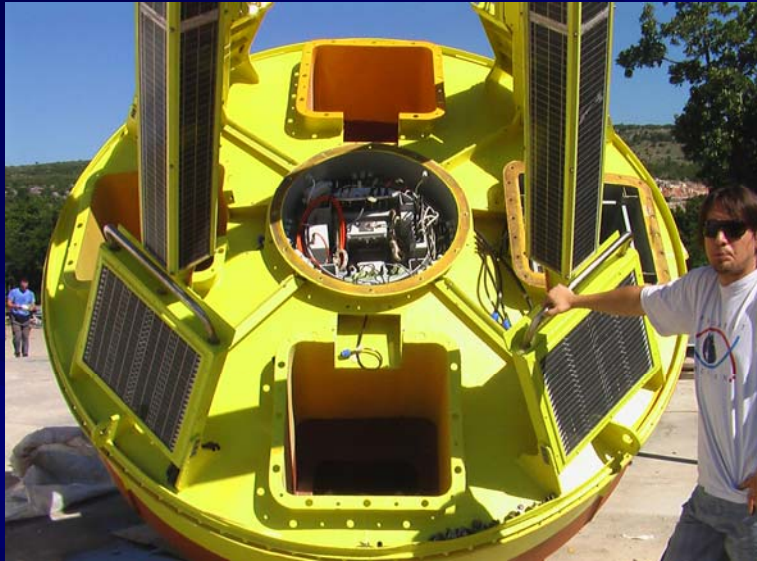
12V
50 W

BLOK SHEMA

KONSTRUKCIJA

■ tijelo:

- 4 bočna
- centralni spremnik

■ gornja platforma

■ podvodno postolje

IZGRADNJA

 MARANA

SASTAVLJANJE

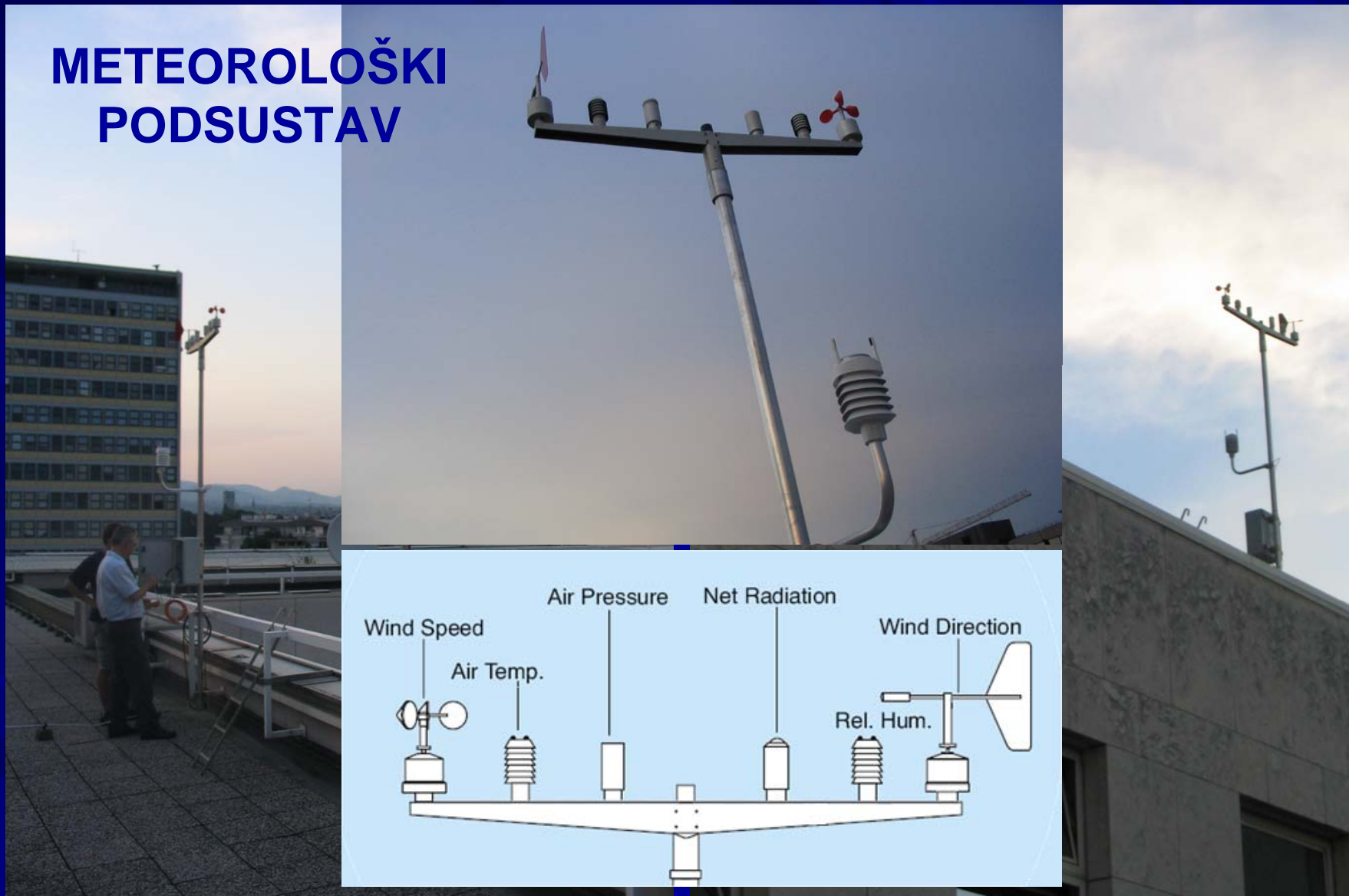

 MARANA

EKSPERIMENTI NA FER-u

METEOROLOŠKI PODSUSTAV

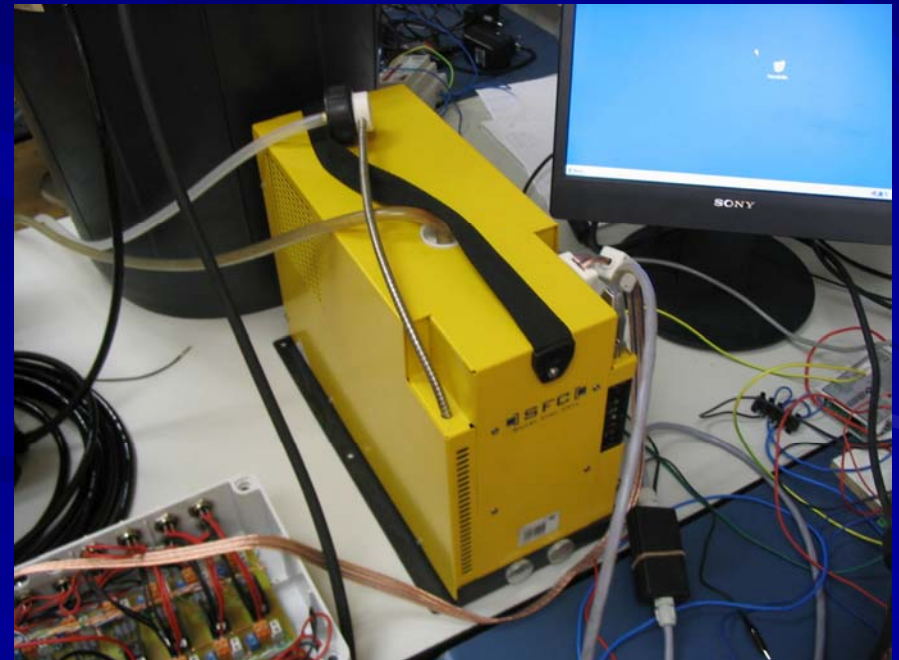

EKSPERIMENTI NA FER-u

- solarni panel
- 12 V, 40 W
- vjetrogenerator
- 12 V, 50 VA

- goriva ćelija
- metanol
- 50 W, 12 V

LABORATORIJSKA ISPITIVANJA

FER - ZVNE

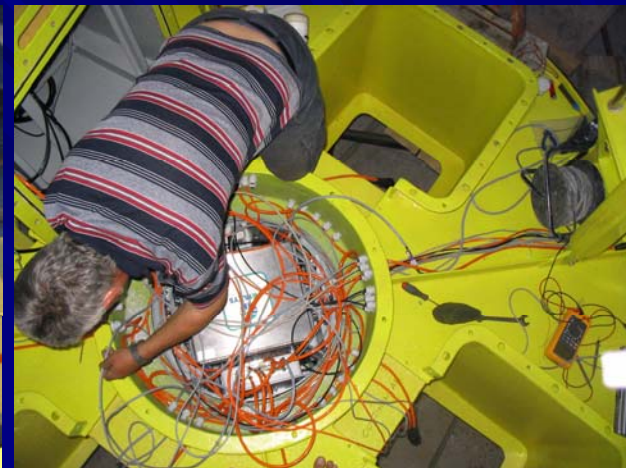
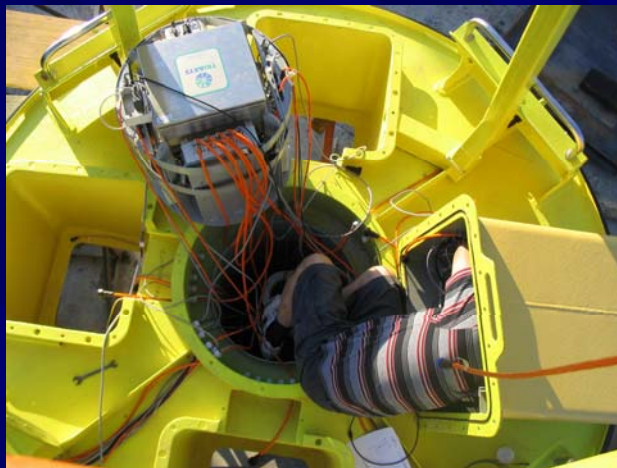
MONTAŽA

ugradnja opreme

OŽIČAVANJE

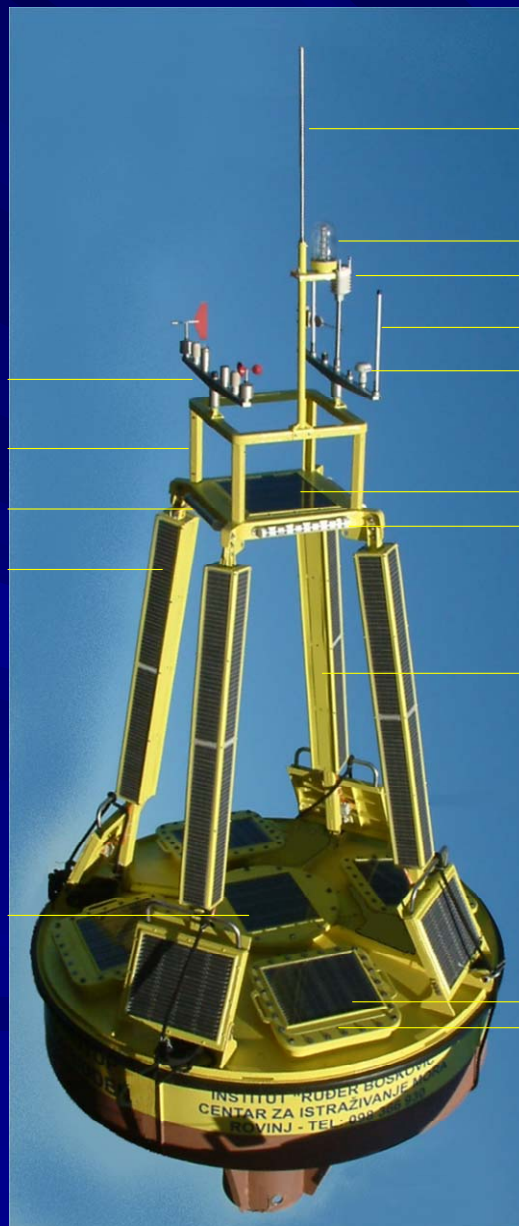

DISPOZICIJA OPREME

meteorološki senzori
gornja platforma
radar reflektor
solarni panel (nosač)

centralni spremnik

tijelo plutače

gromobran

navidacijsko svjetlo
višefunkcijski senzor
GSM antena
GPS

solarni panel (platforma)
radar reflektor

nosač platforme

bočni solarni panel
solarni panel (poklopac)
bočni spremnik

ZAVRŠNA ISPITIVANJA

u hangaru ...

ZAVRŠNA ISPITIVANJA

na terenu ...

SIDRENJE

■ sidreni kamen
(**corpo morto**)

- masa

1000 kg

- dubina

38 m

LOKACIJA

Kaštelanski zaljev

TRANSPORT

TRANSPORT

..., a može i ovako !

REZANJE VRPCE ...

Neki su ...

naporno radili, ...

... a neki su uživali !

PUŠTANJE
U POGON

VIZUALIZACIJA

INTERNET

<http://www.izor.hr/amos/hrv/index.htm> → podaci

Automatski Mjerni Oceanografski Sustav

Jadranka

20.10.2008. 21:38 (GMT+1) *	-1h	-3h	-6h	-12h	jedinica	
Temperatura zraka (v)	18.4	18.6	19.1	20.5	18.3	°C ☐
Relativna vlažnost (v)	70.5	70.2	65.5	61.1	69.4	% ☐
Tlak zraka (v)	1021.9	1022.0	1022.4	1022.4	1024.9	hPa ☐
Smjer vjetra (v)	224.2	218.1	218.2	156.1	133.2	° ☐
Brzina vjetra (v)	2.0	2.3	4.0	4.2	0.5	m/s ☐
Temperatura mora	18.0	18.4	18.4	18.4	18.1	°C ☐
Smjer valova	327.3	342.3	274.2	16.1	350.3	° ☐
Najveća visina vala	0.02	0.05	0.08	0.15	0.32	m ☐
Rasipanje smjera vala	72.0	69.0	70.0	62.0	56.0	° ☐
Period vala	2.3	1.9	2.1	1.9	2.5	s ☐

* Zimsko vrijeme. Za ljetnog računanja vremena dodati 1 sat.

Označi sve

Grafički prikaz
označenih
parametara

Zadnja 24 h

Zadnjih
7 dana

19.10. ned
18.10. sub
17.10. pet
16.10. čet
15.10. sri
14.10. uto
13.10. pon

Dnevni srednjaci

10.2008.
09.2008.
08.2008.
07.2008.
06.2008.
05.2008.
04.2008.
03.2008.

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

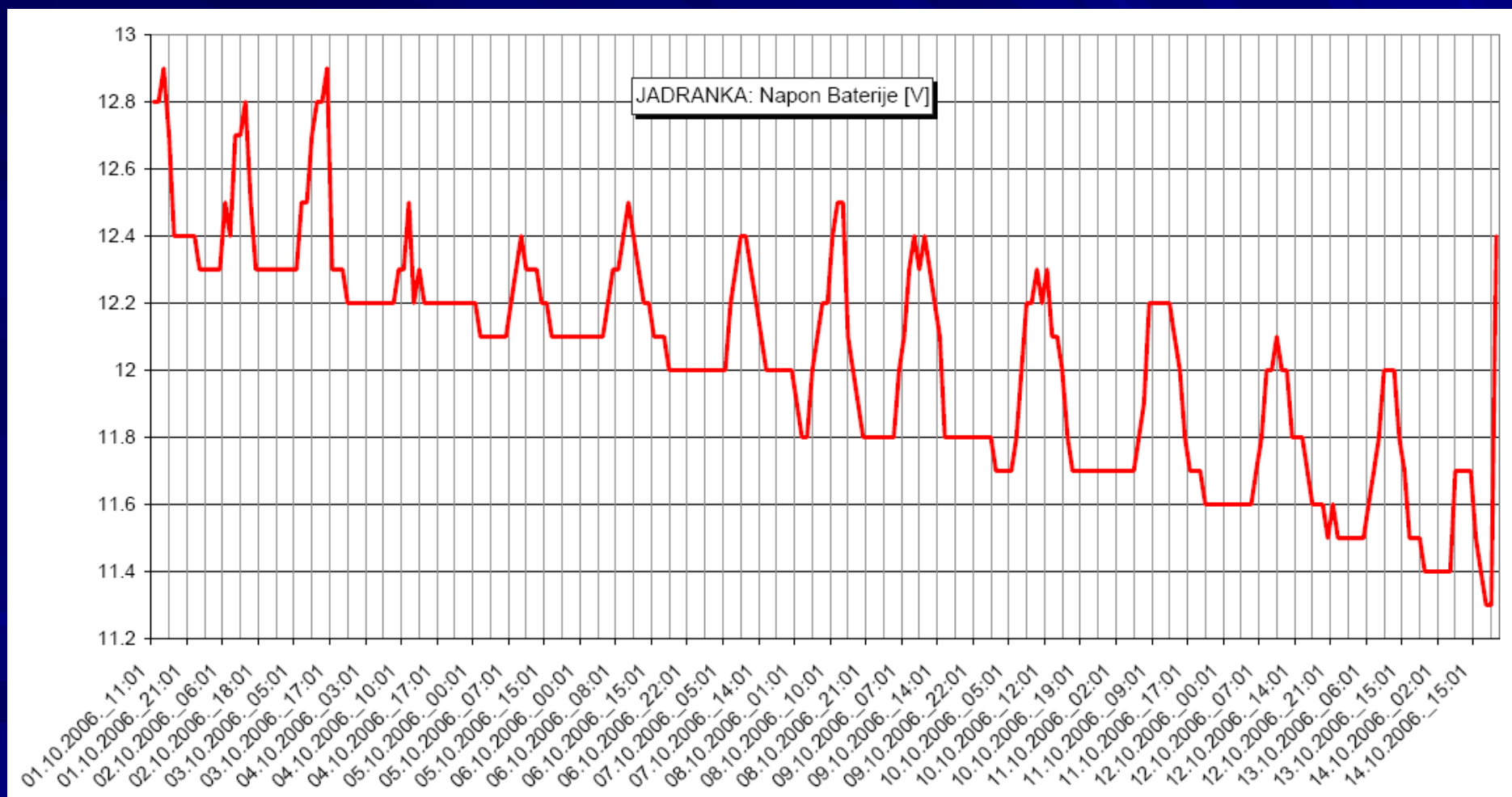
Ptice (izmet)

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Oblačno vrijeme

Projektirana autonomija:

7 dana

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Obraštaj (školjke)

- **podvodni senzori**
- **sidrena užad**

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Nalet plovila

- oštećenje opreme (solarni paneli)
- oštećenje trupa (deformacije, boja)

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Prodor vode (mora)

■ korozijska → kvarovi

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Orkanski vjetar

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Veliki valovi

EKSPLOATACIJSKI PROBLEMI

Vandalizam, krađa

KRAJ

Svaka sličnost je slučajna!